

We zijn dankbaar dat ik namens de familie Meeuwsen iets mag zeggen bij de onthulling van het monument voor Catrinus Douma, nu 75 jaar na de bevrijding.

Mijn naam is Clara Meeuwsen, en ook mijn beide zussen Marja en Heleen zijn hier aanwezig.

Onze vader Marinus Meeuwsen had een bijzondere band met Catrinus, en daar wil ik u iets over vertellen, naar aanleiding van zijn aantekeningen uit die tijd.

Catrinus Douma was een leider. Hij verzamelde mensen om zich heen die hij kon vertrouwen en dezelfde visie hadden als hij om zich in te zetten voor recht en gerechtigheid. Zij werden geïnspireerd door hun geloof in God, een God van gerechtigheid. In Psalm 103:6 staat: De Here doet gerechtigheid en recht aan alle verdrukten. Dat is wat deze verzetstrijders motiveerde: opkomen voor het recht en voor verdrukten, Joden, onderduikers, spoorwegstakers.

Catrinus was de sleutelfiguur in verschillende organisaties: de Landelijke organisatie voor hulp aan Onderduikers in deze regio, het verzetsblad *Trouw* in deze omgeving, en de Binnenlandse Strijdkrachten, de Ordetroepen die werden opgericht om de orde te bewaren als de bezetter zou zijn verslagen. Op deze drie gebieden hebben zij samen met vele andere verzetsstrijders bijzonder werk verricht.

Op een zekere dag in 1944 vroeg Catrinus of Marinus iets voor hem wilde doen. Dat was ergens in een hoekje van de beurs in Middenmeer. De beurs waar veel mensen elkaar ontmoetten was ook een ontmoetingsplaats van het verzet. Hij vertelde hem dat er een dagelijks nieuwsbulletin moest worden verspreid in de Wieringermeer. De oorlog was nu (in september 1944) binnen onze grenzen, de bevrijders waren al in het zuiden van het land, en de bevolking moest goed worden voorgelicht. De meeste radio's waren ingeleverd of verstopt. Catrinus vroeg hem om de berichten te beluisteren en op schrift te stellen. Zo ging Marinus elke avond naar Eppe Zuidema, daar was elektriciteit, om naar de uitzending van Radio Oranje te luisteren, en van die uitzending een verslag te maken. Verslag onder de trui, en dan in spertijd ongezien thuis komen. Dit werd getypt, gestencild en dan kwamen er bezorgers die ze door de polder rond brachten, één exemplaar per 5 adressen. De destijds kenmerkende kop van *Trouw* werd uit een blikken sigarendoosje gezaagd, zodat het als sjabloon kon dienen. Later toen er geen stroom meer beschikbaar was, kreeg hij een kristalontvanger, die hij op zolder tussen wat ongeordend goed beluisterde. Nu hoefde hij er niet meer op uit te gaan, een vermindering van risico ook voor Zuidema. Later, na de onderwaterzetting van de Wieringermeer toen ze met een bootje terug voeren om nog wat spullen van de zolder op te halen, waren de typemachine en de kristalontvanger verdwenen. Dat was grote teleurstelling.

Ook bij de Landelijke Organisatie voor onderduikers was pa betrokken. Hij beschrijft in zijn herinneringen dat hij soms in het voorbijgaan iets aan een tegenligger aanreikte. Een andere keer was het heel anders en werd hij als welkome gast ontvangen in een grote kring allerlei met soorten onderduikers, zoals bij Kooij aan de Schelpenbolweg.

Bij de derde organisatie waar Catrinus een rol had, de Binnenlandse Strijdkrachten, had was Marinus ook actief. Hij ging op verzoek van de heer Spikman (directeur van de Coöperatieve Aankoop Vereniging) naar schietoefeningen in de schuur van Nieuwhof. Daar werd instructie gegeven hoe om te gaan met een sten, er werd geoefend tussen de strobalen. En zekere Koos (Hoekstra) had de leiding en de enige bekende voor Marinus was Jan Blijdorp, de hulpinstructeur. Er werd ingeprent: nooit praten, wie je later maar ziet, nooit praten, geen herkenning. Uit die tijd kon hij geen namen noemen. Het was een bewuste keuze om niet te veel namen te kennen. Dan kon je die namen niet gaan noemen, als je zou worden gearresteerd en verhoord .

Ik citeer uit een interview van 2008 uit de Kroniek, het blad van het Historisch Genootschap, waarin Marinus vertelt dat hij ooggetuige was van de arrestatie van Catrinus in de Beurs van Middenmeer: "Het laatste wat ik van Catrinus zag, was dat hij van de beurs vertrok, voordat die afgelopen was... Bij zijn arrestatie had ik niet in de gaten dat het om een vijandige arrestatie ging. Ik zou nog het plekje kunnen aanwijzen waarop ik mij bevond toen Catrinus werd weggeleid uit de beurszaal tussen twee mannen in."

Voor mijn vader, 5 jaar jonger dan Catrinus, was hij een inspirerend voorbeeld. Daarom heeft hij zich vanaf het jaar 2000 ingezet om in de Wieringermeer een straat naar hem te laten vernoemen. Hij ging elk jaar naar de herdenking in Bloemendaal, waar Catrinus ligt begraven op de Erebegraafplaats. Geen jaar sloeg hij over. Nadat hij een herseninfarct had gehad was het de laatste jaren een lastige tocht. Met twee begeleiders lukte het. Tot in het laatste jaar van zijn leven wilde hij daar heen worden gebracht op 4 mei. Hij overleed in 2011 op 87 jarige leeftijd.

Wij staan nu bij een mooi monument:

Een dakspant, een deel van een dak, het dak van een kerk. Daar waren ze onderdak, een schuilplaats. Mensen mochten schuilen in de kerk, bij God, maar ook bij elkaar. Er werd voor anderen gezorgd. In het monument ziet u ook de uiteenlopende lijnen van keuzes. We kunnen altijd kiezen hoe we reageren, ook als onze vrijheid beperkt wordt. Kiezen we voor ons zelf, of komen we op voor gerechtigheid en barmhartigheid. Het is een mooie erfenis die de verzetstrijders hebben nagelaten in onze levens. Daarvoor zijn we hen dankbaar.

Familie Marinus Meeuwsen.